

Vitenskapskomiteen for mat og miljø
Postboks 222 Skøyen
0213 Oslo

Trondheim, 07.10.2019

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2019/12320

Saksbehandler:
Håkon Holand

Vurdering av risiko for bestandssituasjon som følge av handel med produkter av isbjørn

Miljødirektoratet viser til samhandlingsavtalen inngått mellom Miljødirektoratet og VKM 31.01.2019, samt belastningsfullmakt for oppdrag til VKM på risikovurdering i 2019 og ber med dette VKM om å foreta en vitenskapelig risikovurdering for isbjørn *Ursus maritimus* med basis i kriteriene gitt under konvensjonen om internasjonal handel med truede arter (Convention on International Trade in Endangered species of Wild Fauna and Flora; Cites). Miljødirektoratet er forvaltningsmyndighet etter Cites og viser til at VKM for dette oppdraget har rolle som norsk vitenskapelig myndighet i tråd med kravene som stilles i Konvensjonen og i henhold til resolusjon 10.3 'Designation and role of Scientific Authorities'.

Bakgrunn for saken

Cites regulerer internasjonal handel med truede arter. På nåværende tidspunkt er Canada eneste nasjon i verden som tillater kommersiell eksport av isbjørnprodukter høstet fra egne ville bestander. Isbjørn er listet på Cites liste II (norsk liste B), og ved import til Norge er det derfor krav om både utførselstillatelse fra canadiske Cites-myndigheter og innførselstillatelse fra Miljødirektoratet. I Norge er det også krav om Cites-eiersertifikat for alle produkter av isbjørn.

Det er en tendens til økning i antall produkter av isbjørn som innføres fra Canada til Norge, samtidig som det er signaler om negativ utvikling for flere delbestander av isbjørn i Canada. Det er følgelig behov for en oppdatert vitenskapelig risikovurdering (Non-detriment finding - NDF).

Risikovurderingen skal brukes av Miljødirektoratet i saksbehandling av søknader om innførsel etter Forskrift om innførsel, utførsel, besittelse mv. av truede arter av vill fauna og

flora (Cites-forskriften). Risikovurderingen kan også brukes av Miljødirektoratet til eventuell vurdering av om isbjørn skal settes på norsk Cites liste A.

Oppdrag:

1. Miljødirektoratet ber VKM om en vitenskapelig risikovurdering av effekten av internasjonal handel med isbjørn (*Ursus maritimus*) og produkter av isbjørn, med basis i kriteriene gitt under konvensjonen om internasjonal handel med truede arter (Cites). Risikovurderingen skal ha hovedfokus på delbestander i Canada som følge av at Canada på nåværende tidspunkt er det eneste landet som under nasjonalt lovverk tillater kommersiell eksport av isbjørn og -produkter.
2. Vurderingen skal ta utgangspunkt i Cites-forskriften samt konvensjonens artikkel IV og resolusjon 16.7 (Rev. CoP17)¹
 - a. Navn, utbredelse, livshistorie, habitat, rolle i økosystem
 - b. Bestander og trender
 - c. Sammendrag av eksisterende informasjon om trusler og bevaringsstatus
 - d. Bestandsovervåkingsprogrammer i utbredelsesområdet
 - e. Nasjonal reguleringer/lovverk og i utbredelseslandene
 - f. Dagens forvaltning i utbredelseslandene, inkludert høstingskvoter
 - g. Vurdering av lovlig/ulovlig høsting og handel
 - h. Samlet vurdering av datakvalitet
3. Avgrensing: Risikovurderingen gjelder primært de delbestandene som ligger innenfor fangstområde, i.e. der det foregår lovlig - eller kjent ulovlig - fangst, i den grad dette kan avgrenses.

Juridisk bakgrunn:

- Norsk CITES forskrift FOR-2018-06-15-889
- Konvensjonteksten, herunder CITES Artikkel II, IV, IX, og XIV.
- Resolusjon 10.3 om vitenskapelige myndigheters rolle
- Resolusjon 16.7 (Rev. CoP17) om vurdering av risiko under CITES (Non-Detriment finding)
- Resolusjon 16.6 (Rev. CoP17) om CITES og livelihood
- Resolusjon 10.8 (Rev. CoP14) om bevaring og handel med bjørner
- Resolusjon 8.3 anerkjennelse av fordelene med handel med ville arter
- Resolusjon 13.2 (Rev. CoP14) bærekraftig bruk av biodiversitet
- Resolusjon 17.9 handel med jakttrofeer av arter på Cites liste I eller II
- Resolusjon 9.24 kriterier for å utvide Cites liste I og II
- CITES 'Non-detriment findings' background - <http://cites.org/eng/prog/ndf/index.php>
- Interpretation and application of quotas for species included in Appendix I: <http://www.cites.org/eng/res/09/09-21R13C15.php>
- Kommende resolusjon angående rollen til forvaltningsmyndigheter (vedtatt på CoP18): https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/Com_II/E-CoP18-Com-II-05.pdf

¹ <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-07-R17.pdf>

Relevante rapporter/nettsteder etc.:

Cites.org

Notat fra Norsk Polarinstitutt til Miljødirektoratet av 30.08.2019

Fra isbjørnavtalen:

- Sirkumpolar handlingsplan:
<https://polarbearagreement.org/circumpolar-action-plan>
- Side om handel inklusive lenke til en rapport fra Canada "Review and Analysis of Canadian Trade in Polar Bears from 2005-2014" (Cooper 2015), lagt fram for Trade Working Group i isbjørnsamarbeidet til partsmøtet i 2015:
<https://polarbearagreement.org/working-groups/trade>
- Rapport fra kanadisk isbjørnforvaltning og –fangst til partsmøtet 2018:
<https://polarbearagreement.org/resources/6-1-canada-management-report/download>
- Side om kanadisk isbjørnforvaltning med noe info og videre lenker:
<https://polarbearagreement.org/polar-bear-management/national-management/canada>
- Norsk handlingsplan for isbjørn:
<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m16/m16.pdf>
- Rapport fra norsk isbjørnforvaltning til partsmøtet under isbjørnavtalen 2018:
<https://polarbearagreement.org/resources/6-3-norway-management-report/download>

Betingelser:

Risikovurderingsrapporten skal skrives på engelsk med et norsk sammendrag. Publisering av rapporten gjøres i dialog med Miljødirektoratet. Vi viser for øvrig til samhandlingsavtalen mellom Miljødirektoratet og VKM.

Frist for levering av rapporten er 01.06.2020.

Kontaktpersoner i Miljødirektoratet:

Håkon Holand, seniorrådgiver, Seksjon for fremmede organismer og internasjonal handel
Bjarte R. Heide, seksjonsleder, Seksjon for fremmede organismer og internasjonal handel

Engelsk oversettelse:

Assessment of risk to the population of polar bears as a result of trade in polar bear products

The Norwegian Environment Agency hereby refers to the cooperation agreement between the Norwegian Environment Agency and VKM on 31 January 2019, as well as the mandate for assignments to VKM on risk assessment in 2019, and formally requests VKM to conduct a scientific risk assessment for polar bears (*Ursus maritimus*) based on the criteria given under the Convention on International Trade in Endangered species of Wild Fauna and Flora; Cites. The Norwegian Environment Agency is the Management Authority under Cites and hereby designates that VKM for this assignment has the role of Norwegian Scientific Authority in accordance with the requirements set in the Convention text and in accordance with resolution 10.3 'Designation and role of Scientific Authorities'.

Background

Cites regulates international trade in endangered species. At present, Canada is the only nation in the world that allows commercial export of polar bear products harvested from its own wild populations. Polar bears are listed on Cites appendix II (Norwegian list B), and imports to Norway therefore require both export permits from the Canadian Cites authorities and import permits from the Norwegian Environment Agency. In Norway, possession of polar bear products also requires a Cites owner certificate.

There has been a tendency for an increase in the number of polar bear products being imported from Canada to Norway, at the same time as there are signs of a negative population trend for several sub-populations of polar bears in Canada. Consequently, an updated scientific risk assessment (Non-Detriment Finding - NDF) is needed.

The risk assessment shall be used by the Norwegian Environment Agency in the evaluation of applications for imports in accordance with the Norwegian Regulation on importation, exportation, possession, etc. of endangered species of wild fauna and flora (Cites-regulation). The risk assessment may also potentially be used by the Norwegian Environment Agency to assess whether the species should be placed on Norwegian Cites list A.

Assignment

1. The Norwegian Environment Agency asks VKM for a scientific risk assessment of trade in polar bears (*Ursus maritimus*) and specimens thereof, based on the criteria given under the Convention on International Trade in Endangered Species (Cites). The risk assessment shall focus primarily on populations in Canada as Canada is currently the only country that, under national law, allows commercial exports of polar bears and polar bear products.
2. The assessment shall be based on the Norwegian Cites Regulation and Article IV of the Convention and resolution 16.7 (Rev. CoP17)¹
 - a. Name, distribution, life history, habitat, role in ecosystem

¹ <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-07-R17.pdf>

- b. populations and trends
 - c. Summary of existing information on threats and conservation status
 - d. population monitoring programs in the range area
 - e. National regulations / legislation and in the range countries
 - f. Current management in the range countries, including harvest quotas
 - g. Assessment of legal / illegal harvesting and trade
 - h. Overall assessment of data quality
3. Limitation: The risk assessment primarily concerns the populations that are within the hunting areas, i.e. where there is legal - or known illegal - hunting, to the extent that limitation is possible.

Legal background:

- Norwegian CITES regulation FOR - 2018-06-15-889
- Convention text, including CITES Articles II, IV, IX, and XIV.
- Resolution Conf. 10.3 Designation and role of the Scientific Authorities
- Resolution Conf. 16.7 (Rev. CoP17) Non-Detriment findings
- Resolution Conf. 16.6 (Rev. CoP17) CITES and livelihoods
- Resolution Conf. 13.2 (Rev. CoP14) Sustainable use of biodiversity: Addis Ababa Principles and Guidelines
- Resolution Conf. 10.8 (Rev. CoP14) Conservation and trade in bears
- Resolution Conf. 8.3 Recognition of the benefits of trade in wildlife
- Resolution Conf. 17.9 Trade in hunting trophies of species listed in Appendix I or II
- Resolution Conf. 9.24 Criteria for amendment of Appendices I and II
- CITES 'Non-detriment findings' background - <http://cites.org/eng/prog/ndf/index.php>
- Interpretation and application of quotas for species included in Appendix I:
<http://www.cites.org/eng/res/09/09-21R13C15.php>
- Upcoming resolution on the role of managing authorities (adopted at CoP18):
[https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/Com II/E-CoP18-Com-II-05.pdf](https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/18/Com%20II/E-CoP18-Com-II-05.pdf)

Relevant reports / websites etc.:

Cites.org

Note from the Norwegian Polar Institute to the Norwegian Environment Agency of 30.08.2019

From the Agreement on Conservation of Polar Bears:

- Circumpolar Action Plan:

<https://polarbearagreement.org/circumpolar-action-plan>

- Trade page including link to a report from Canada "Review and Analysis of Canadian Trade in Polar Bears from 2005-2014" (Cooper 2015), presented to the Trade Working Group in the polar bear collaboration for the 2015 meeting of the parties:

<https://polarbearagreement.org/working-groups/trade>

- Report from Canadian polar bear management and capture for the 2018 meeting of the parties:

<https://polarbearagreement.org/resources/6-1-canada-management-report/download>

- Canadian polar bear management page with some info and further links:

<https://polarbearagreement.org/polar-bear-management/national-management/canada>

- Norwegian action plan for polar bears:

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/m16/m16.pdf>

- Report on Norwegian polar bear management to the meeting of the parties under the polar bear agreement 2018:

<https://polarbearagreement.org/resources/6-3-norway-management-report/download>

Conditions:

The risk assessment report must be written in English with a Norwegian summary. The report is published with agreement from the Norwegian Environment Agency. We also refer to the collaboration agreement between the Norwegian Environment Agency and VKM.

The deadline for submitting the report is 01.06.2020.

Contacts in the Norwegian Environment Agency:

Håkon Holand, Senior Adviser, Seksjon for fremmede organismer og internasjonal handel

Bjarte R. Heide, Section Manager, Seksjon for fremmede organismer og internasjonal handel

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Bjarte Rambjør Heide
seksjonsleder

Håkon Holand
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Janne Øvrebø Bohnhorst

Trondheim